

Praksa Evropskog suda za ljudska prava od 10. i 12. marta 2026. godine**Manjani v Albania (br. 32283/23), 10.3.2026. godine¹****Povreda člana 8. Ek**

Podnosilac predstavke je Shiqiri Manjani, državljanin Albanije.

Podnosilac predstavke je 2006., u dobi od 15 godina, osuđen za krađu i izrečena mu je uslovna osuda. Sud koji je izrekao presudu napomenuo je da predstavlja nizak stepen društvene opasnosti i da su posljedice krivičnog djela minimalne. Prema potvrdi Generalne uprave zatvora (Ministarstvo pravde) od 29. maja 2017. godine, smatran je pravno rehabilitovanim.

Predmet se odnosi na odbijanje prijema podnosioca predstavke u Pravosudnu akademiju na obuku za tužioca zbog te odslužene osude.

Pozivajući se na član 8. (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) Evropske konvencije podnosilac predstavke se žali na odluku da mu se ne dozvoli upis u Pravosudnu akademiju radi obuke za tužioca na osnovu njegove ranije osude.

Evropski sud je naglasio da odbijanje prijema podnosioca predstavke u Pravosudnu akademiju nije bilo povezano s nedostatkom potrebnih stručnih kvalifikacija. Jedini razlog za odbijanje bila je njegova prethodna osuda za krivično djelo koje je počinio kao maloljetnik uprkos njegovoj pravnoj rehabilitaciji.

Apsolutna i trajna zabrana njegovog prijema i, posljedično, nastavka karijere tužioca u ranoj fazi njegovog profesionalnog razvoja imala je jasan i ozbiljan utjecaj na njegov profesionalni i privatni život.

Evropski sud je utvrdio da, ograničavajući se na pitanje da li tumačiti nacionalni zakon na način koji bi diskvalifikovao one koji su rehabilitovani nakon krivične osude za teško krivično djelo, nacionalne vlasti nisu provele temeljitu i individualiziranu analizu okolnosti relevantnih za zabranu prijema podnosioca predstavke u Pravosudnu akademiju i, posljedično, na karijeru u pravosuđu.

Zanemarili su činjenicu da je on imao samo 15 godina u vrijeme predmetnog krivičnog djela i postupali su s njim na isti način kao što bi postupali s odraslim počiniteljem. Nadalje, nisu uzeli u obzir druge relevantne okolnosti, kao što su nenasilna i impulsivna priroda krivičnog djela.

Zabrana njegovog prijema u Pravosudnu akademiju bila je nesrazmjerna.

Sekour v. France (br. 52496/19), 12.3.2026. godine**Nema povrede člana 3. Ek**

Podnosilac predstavke je Sassim Sekour, državljanin Alžira rođen 1995. godine. U vrijeme podnošenja predstavke nalazio se u pritvoru u Kazneno-popravnom zavodu Beauvais (Francuska).

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Predmet se odnosi na njegovo držanje u samici, nakon što je prvobitno optužen za učestvovanje u kriminalnoj zavjeri radi izvršenja terorističkog akta, te na naknadne odluke kojima je ta mjera produžavana.

Pozivajući se, između ostalog, na član 3. Evropske konvencije o ljudskim pravima (zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja), podnosilac predstavke tvrdi da je njegovo dugotrajno držanje u samici predstavljalo nečovječno i ponižavajuće postupanje.

Evropski sud je primijetio da je cilj osporenih mjera od 18. marta 2019. godine i 5. maja 2020. godine bio produženje smještaja podnosioca predstavke u samici. Ta mjera je od samog početka i kontinuirano nakon toga bila zasnovana na njegovom ponašanju i stavu, što je ukazivalo na postojanje rizika koji takvu preventivnu mjeru čini neophodnom za sigurnost različitih zatvora u kojima je bio pritvoren. Sud stoga nije vidio razlog da smatra da su te odluke bile proizvoljne.

Drugo, smještaj zatvorenika u samicu kao zaštitna ili sigurnosna mjera nije predstavljao disciplinsku mjeru. Zatvorenici u samici zadržali su svoja prava na informacije, posjete, pisanu i telefonsku korespondenciju i vjersko bogoslužjenje. Dozvoljeno im je bilo da provode najmanje jedan sat vježbanja na otvorenom dnevno i da se sastaju sa zatvorskim ljekarom na pregled najmanje dva puta sedmično. Upravnici zatvora su bili dužni da organizuju, koliko je to bilo moguće, zajedničke aktivnosti za zatvorenike u samici. Osim toga, ćelije u krilima samica bile su slične onima u običnim krilima. Podnosilac predstavke nije osporavao da je bio podvrgnut ovom zatvorskom režimu i nije se žalio na materijalne uslove svog boravka u samici, niti da je bio podvrgnut potpunoj senzornoj ili socijalnoj izolaciji.

Treće, napominjući da je podnosilac predstavke bio smješten u samici duži vremenski period, Sud je naglasio važnost proceduralnih garancija koje se odnose na odluke o produženju takvog zatvaranja, a koje su morale uključivati pravne i činjenične razloge i koje su omogućavale procjenu posljedica tih odluka uzimajući u obzir sve prethodne periode boravka u samici. Evropski sud je primijetio da je odluka od 18. marta 2019. donesena na osnovu povoljnog mišljenja generalnog advokata, te da je odluka od 5. maja 2020. donesena na osnovu medicinskog mišljenja koje ukazuje da ne postoje medicinski razlozi koji bi spriječili produženje samice, a koje podnosilac predstavke nije osporio.

Četvrto, dvije sporne odluke bile su predmet sudske revizije u kontekstu hitnog zahtjeva podnosioca predstavke za zaštitu osnovne slobode. Domaći sudovi su stoga imali priliku da odluče, iz razloga koji su bili i relevantni i dovoljni, o posljedicama odluka kojima se produžava njegov smještaj u samicu na ličnu situaciju podnosioca predstavke, te da zaključe da nije bilo kršenja člana 3. Konvencije i da nije postojala vanredna situacija koja bi opravdala poništavanje osporene odluke.

Sud je u konačnici zaključio da se ne čini da je postupanje kojem je podnosilac predstavke – koji je iznio samo općenite, neutemeljene tvrdnje – bio podvrgnut u kontekstu njegovog smještaja u samicu bilo toliko ozbiljno da bi predstavljalo postupanje koje krši član 3. Ek.